

JANINA ROWIŃSKA

ur. 1916; Kiszyniów

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", relacje polsko-żydowskie, Żydzi, święta żydowskie, ubiór Żydów

Ubiór, obyczaje i święta żydowskie

Ludzie starozakonni, Żydówki starsze, męzatki, ale to już z tak zwanych Nalewek, no to w perukach chodziły, panowie pejsy i te duże, jak to się nazywają? Te stroje, chałaty takie. To ja się z tym później nie widziałam całą okupację i po wojnie. Ja pracowałam w Impexmetal, jeździłam za granicę w sprawach importu diamentów przemysłowych. Antwerpia najwięcej handluje tymi rzeczami i tam dopiero patrzę: taki z pejsami Żydek jeden, drugi, bo Żydzi w większości handlowali tymi diamentami. Już tyle lat odwykłam, a przed wojną to właśnie chałaciarze tak zwani, tacy starozakonni, chasydzi, nie wiem. Tylko wiem, że ci nie wypierają się, że są Żydami i są takimi wierzącymi Żydami. Starsze Żydówki tak, peruki nosiły, widocznie religia im kazała. A dlaczego teraz Rusinki czy Ukrainki męzatka to już musi w chusteczce chodzić? Teraz się spotkałam, bo dużo w Warszawie jest przecież Ukrainek, które do pracy przyjeżdżają i taka jedna młoda pracowała u mnie, do porządków generalnych i fotografie mi pokazuje ze ślubu, no to ona w ślubnym stroju normalnym i tam na głowie koronę jakąś miała, ale przyjęcie i część kobiet w chusteczkach. Mówię: „Dlaczego?” „A bo to męzatki są – i mówi – ja też, proszę Pani, jak po ślubie to będę musiała nosić.” Co za obyczaj, nie wiem.

Wiem, że były obchodzone [święta żydowskie], że ten Purim jakieś różności. Wiem, że były takie altanki budowane coś w lecie, to obchodzono jakieś uroczystości czy przyjęcia, czy jedli tam, czy modlili się, to ja już nie umiem powiedzieć. Po prostu Żydzi mieli swoje problemy, swoje sprawy, nikt się nie wtrącał, nie interesował bliżej. Szabas w soboty jak najbardziej i handlu chyba nie było.

Data i miejsce nagrania	2005-01-19, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"